

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 23C/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120207259
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Petríková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7120207259.3

Uznesenie

Okresný súd Košice I v spore navrhovateľa: Pozemkové spoločenstvo Urbariát Ťahanovce, so sídlom Ťahanovská 28, Košice, IČO: 17 083 354, zast. Marják, Ferenci & Partners s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Tajovského 17, Košice, IČO: 50 164 988 a odporcu: Trident Trading Company, s.r.o., so sídlom Gogoľova 2924/12A, Košice, IČO: 36 673 048, zast. JUDr. Patrik Holinga, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Hrnčiarska 2/A, IČO:36 856 967, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taktó

rozhodol:

I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

II. Odporca má proti navrhovateľovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 22.06.2020 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia voči odporcovi a to uloženia povinnosti zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami evidovanými katastrálnym odborom Okresného úradu Košice, okres Košice I, kat. územie Ťahanovce zapísanými na LV Č.. XXXX parc. reg. „E“ Č.. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XXX, XXX/X, XXX, XXX/X, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX/X a XXX a to vrátane ich prevodu, zaťaženia v prospech inej osoby, zriadenia akéhokoľvek práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, alebo akéhokoľvek iného zaťaženia týchto nehnuteľností do právoplatného ukončenia sporu o neplatnosť Kúpnej zmluvy zo dňa 20.03.2020.

2. Návrh skutkovo odôvodnil tým, že navrhovateľ je právnym nástupcom „Urbarialistov a želiarov obce Ťahanovce“, ktorý si v rámci reštitučného konania uplatnil nárok na vrátenie nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva U.~ XXXX v katastrálnom území Ťahanovce, obec Košice - Ťahanovce, okres Košice I, a to: parcela registra „E“, parcelné U.~ XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/XXX, XXX/X, XXX, XXX/X, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX/X, XXX a parcela registra „C“, parcelné c.~ XXXX (ďalej len „Nehuteľnosti“). Nehuteľnosti boli v čase podania žiadosti o začatie reštitučného konania vo vlastníctve subjektu Jednotne roľnícke družstvo v Ťahanovciach, ktoré vlastnícke právo k Nehuteľnostiam nadobudlo na základe ust. § 3 ods. 4 zákona č. 81/1949 Sb.n. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov. V procese reštitučného konania vedeného Okresným úradom Košice, pozemkovým a lesným odborom bolo predbežne určené referentom úradu S.. Z. E., že žalobca má nárok na navrátenie Nehuteľností s výnimkou parcely reg. „E“, parcelné č. XXX/X a XXX. Pred ukončením reštitučného konania došlo k zmene vlastníka Nehuteľnosti zo súčasného vlastníka Jednotne roľnícke družstvo v Ťahanovciach na Štátny majetok Košice, š.p. v likvidácii. Došlo tak na základe návrhu na vykonanie záznamu pod L. XXXX/XXXX nakoľko Štátny majetok Košice, š.p. bol právnym nástupcom subjektu Jednotne roľnícke družstvo v Ťahanovciach. Uvedená zmena zapísaného vlastníka Nehuteľností nemala mať vplyv na reštitučné konanie, nakoľko malo len dôjsť k zosúladieniu skutocného stavu so stavom právnym. F.. I. X., likvidátor, ktorý zastupoval Štátny majetok Košice, š.p.

v likvidácii však ešte v čase reštitučného konania previedol v rozpore so zákonom o vlastníckom práve k Nehnutelnostiam na odporcu na základe kúpnej zmluvy evidovanej katastrálnym odborom Okresného úradu Košice pod sp. zn. I. XXXX/XXXX zo dňa 20.03.2020 uzatvorenej medzi Štátnym majetkom Košice, š.p. v likvidácii v zastúpení F. I. X., likvidátor a odporcom (ďalej len „Kúpna zmluva zo dňa 20.03.2020“). Kúpna zmluva zo dňa 20.03.2020 bola uzatvorená v rozpore so zákonom č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku a so zákonom č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Likvidátor zastupujúci Štátny majetok Košice, š.p. v likvidácii svojím konaním prekročil rámec svojich právomocí a previedol vlastnícke právo k všetkým Nehnutelnostiam napriek tomu, že do toho času nebolo reštitučné konanie právoplatne skončené. Ust. § 3 ods. 1 písm. f) vyhlášky č. 249/1990 Z. z. Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky explicitne zakazuje predaj pozemkov ktoré podliehajú reštitučnému konaniu. Nie je to možné ani so súhlasom Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku Slovenskej republiky (teraz Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), nakoľko žiadosť o možnosť priameho predaja (ktorú schvaľuje Ministerstvo) musí obsahovať vyhlásenie, že pozemky nie sú predmetom reštitučného konania. Na základe uvedeného v tomto prípade likvidátor nebol oprávnený Nehnutelnosti scudzit' verejnou dražbou, a už vôbec nie priamym predajom. Prevod vlastníckeho práva k Nehnutelnostiam nebol vykonaný prostredníctvom dražby, nakoľko absentuje proces v registri ponúkaného majetku štátu. O priebehu reštitučného konania bol likvidátor upovedomený Okresným úradom Košice, pozemkový a lesný odbor ešte pred uzatvorením kúpnej zmluvy zo dňa 20.03.2020. Uvedené tvrdenie je zaznamenané v uznesení Krajského riaditeľstva policajného zboru v Košiciach ČVS: KRP-55/2-VYS-KE-2019, ktoré sme smerovalo k okolnostiam navrátenia právnej subjektivity Štátneho majetku Košice, š.p. v likvidácii. Na niektorých parcelách Nehnutelností sa nachádza záhradkárska oblasť, na ktorých majú členovia navrhovateľa postavené chaty. Likvidátor týmto taktiež odignoroval povinnosť ponúknuť Nehnutelnosti alebo ich časti vlastníkom stavieb resp. navrhovateľovi, ktorý združuje týchto vlastníkov. Navrhovateľ poukázal na úmyselne zanedbanie povinností aj napriek tomu, že vôbec nemalo dôjsť k prevodu nehnutelností do právoplatného skončenia reštitučného konania. Navrhovateľ vyjadril názor, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáha toho, aby bol odporca dočasne obmedzený možnosťou disponovať Nehnutelnosťami do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť Kúpnej zmluvy zo dňa 20.03.2020, pretože vo veci samej smerujúcej k neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 20.03.2020 bezodkladne po tom, ako bude iniciovať obnovu právnej subjektivity Štátneho majetku Košice, š.p. v likvidácii. V súčasnosti nie je možné podať žalobu o neplatnosť kúpnej zmluvy, nakoľko Štátny majetok Košice, š.p. stratil ex offa subjektivitu po uzatvorení kúpnej zmluvy. Navrhovateľ má za to, že účel sledovaný navrhovateľom nie je možné dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, keďže navrhovateľ si voči odporcovi primárne neuplatňuje zaplatenie peňažnej čiastky, ktorej exekúcia by mala byť ohrozená.

3. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 06.07.2020 sp. zn. 23C/15/2020 - 36 tak, že súd vyhovel návrhu a uložil odporcovi povinnosť zdržať sa nakladania k predmetným nehnutelnostiam a navrhovateľovi uložil povinnosť podať žalobu o neplatnosť Kúpnej zmluvy zo dňa 20.03.2020 do jedného roka od právoplatnosti uznesenia. Zároveň bolo rozhodnuté o trovách konania tak, že navrhovateľ má proti odporcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Proti uvedenému rozhodnutiu podal včas odvolanie odporca, ktorý žiadal napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. O odvolaní bolo rozhodnuté uznesením Krajského súdu Košice zo dňa 11.11.2020, sp. zn. 3Co/76/2020 tak, že bolo zrušené uznesenie Okresného súdu Košice I a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Podľa ust. § 391 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len „CSP“), ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu do ktorého právomoci vec patrí.

5. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

6. Odvolací súd v intenciách § 379 a § 380 CSP, preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok a to aj z dôvodu a to inej vady konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) CSP, a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. V bode 28 odôvodnenia zrušujúceho uznesenia Krajský súd v Košiciach uviedol,

že súd prvej inštancie dôsledne neskúmal aktívnu legitímáciu žalobcu z hľadiska kumulatívneho splnenia zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia a nevysvetlil svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že práve žalobca osvedčil pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana ako aj obavu, že prípadný výkon exekúcie bude ohrozený, zároveň aj potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu, keďže mieru osvedčenia neposudzoval v kontexte zisťovania naliehavosti konkrétnej situácie, t.j. neskúmal, či žalobca ne/osvedčil naliehavosť situácie, ktorá si vyžaduje okamžitú úpravu vzťahu medzi stranami sporu, a ani neskúmal, či sledovaný účel nemožno dosiahnuť iným spôsobom, v celom kontexte odôvodneného skutkového stavu, s dopadom na právne posúdenie veci, potom čo dospel k záveru, že aktívna legitímácia žalobcu je daná a to predčasne a v rozpore s § 220 ods. 2 CSP. V bode 32 odôvodnenia zrušujúceho uznesenia Krajský súd v Košiciach uložil súdu prvej inštancie opakovane posúdiť splnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, posudzujúc jednotlivé zákonné predpoklady stanovené v CSP a to aj v kontexte odvolacích námietok a s odkazom predovšetkým na námietku aktívnej legitímácie navrhovateľa.

7. Po zrušení uznesenia súdu prvého stupňa a po vrátení veci na súd prvej inštancie sa vyjadril k uzneseniu Krajského súdu v Košiciach tak navrhovateľ ako aj odporca.

8. Odporca vo svojom vyjadrení k uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 08.12.2020 poukázal na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa a uviedol, že je absurdné, že navrhovateľ ako novovzniknutá právnická osoba Pozemkové spoločenstvo Urbariát Ťahanovce, Ťahanovská 28, Košice, IČO: 17 083 354, ktorá vznikla v 90. rokoch je právnym nástupcom právnickej osoby Urbaristov a želiarov obce Ťahanovce, ktorá zanikla v 50. rokoch. V Slovenskej republike neexistuje žiadna právnická osoba, ktorá by po 40 rokoch po svojom zániku obnovila svoju činnosť v 90. rokoch. Právnická osoba Miestne združenie Urbariát obce Ťahanovce si uplatnila reštitučný nárok v roku 1991 a 6x v roku 1992 ako občianske združenie, ktoré zaniklo dňa 04.07.1996. Navrhovateľ ako súčasný žiadateľ v reštitučnom konaní vznikol dňa 28.06.1996 ako právna forma pozemkové spoločenstvo. K právnemu nástupníctvu môže dôjsť len zo zákona, čo by v danom prípade znamenalo zmenu právnej formy z občianskeho združenia na právnu formu pozemkové spoločenstvo. Občianske združenie je právnickou osobou s plnou právnou subjektivitou a pozemkové spoločenstvo má obmedzenú právnou subjektivitou. Zmena v právnom nástupníctve mohla nastať v tomto prípade len v zmysle zákona (prechodom- pri fyzických osobách dedením), čo podľa jeho názoru nie je možné, nakoľko nie je možné priamo zo zákona zmeniť právnu formu z občianskeho združenia na pozemkové spoločenstvo. Predpokladá, že mohlo dôjsť len k postúpeniu práv a povinností (prevodu), a uviedol, že takto nemôže vzniknúť právne nástupníctvo medzi dvoma osobami s inou právnou formou.

9. Odporca na preukázanie svojich tvrdení súdu predložil výpis z evidencie občianskych združení (čl. 122 spisu), detail pozemkového spoločenstva (čl. 121 spisu), uplatnenie nároku na vydanie nehnuteľnosti (čl. 124 spisu).

10. Navrhovateľ doručil súdu dňa 15.01.2021 stanovisko k uzneseniu Krajského súdu v Košiciach a k aktívnej legitímácii navrhovateľa uviedol, že účelom reštitučného konania, v ktorom vystupuje navrhovateľ, nesmeruje k nadobudnutiu vlastníckeho práva v jeho prospech, ale ide o zastupovanie vlastníkov z dôvodu „spoločných nehnuteľností“. Odporca sa mylne domáha navodiť dojem, že navrhovateľ sám vystupuje ako reštituent. V ukončených reštitučných konaniach kde vystupoval navrhovateľ ako zástupca boli reštitučné nároky priznané fyzickým osobám v tom čase združených v „Urbarialisti a želiari obce Ťahanovce“. Zastupovanie zo strany pozemkového spoločenstva bolo nevyhnutné vzhľadom na charakter nehnuteľností ako „spoločných nehnuteľností“. Predmetné rozhodnutia súdov poukazovali výlučne na oprávnenosť, a teda v prospech koho je možné navrátiť vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Oprávneným na nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnostiam v tomto prípade nemôže byť právny nástupca „Urbarialisti a želiari obce Ťahanovce“, resp. iné subjekty ktoré nadväzovali na pôvodného vlastníka, ale výlučne len fyzické osoby a ich nástupcovia združené v tomto subjekte. V reštitučnom konaní boli priznané reštitučné nároky fyzickým osobám. Vzhľadom na to, že pôvodné parcely boli „spoločné nehnuteľnosti“ je prirodzené, aby fyzické osoby zastupovalo pozemkové spoločenstvo. Navrhovateľ teda spravuje pozemky reštituentov, ktoré nadobudli v reštitučnom konaní, ako aj vystupuje ako zástupca v trvajúcich reštitučných konaniach. Má za to, že aktívna legitímácia pre podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je daná. Navrhovateľ je síce novým subjektom, avšak s rovnakou pôsobnosťou ako pôvodné spoločenstvo. Po vydaní reštitučného konania bude pozemkové spoločenstvo zapísané na liste vlastníctva s poukazom

na spoločné nehnuteľnosti, ako to vyplýva aj praxe katastrálnych odborov. Výbor ako štatutárny orgán teda koná za spoločenstvo ako za právnickú osobu, t. j. vo veciach právnych vzťahov, ktorých účastníkom je spoločenstvo samo, napr. vo veciach majetku spoločenstva. Zákon však výboru zveruje aj oprávnenie konať vo vymedzených veciach za členov spoločenstva; spoločenstvo má teda v týchto veciach postavenie zákonného zástupcu členov spoločenstva. Ide o konanie pred súdmi a orgánmi verejnej moci vo veciach obhospodarovania spoločnej nehnuteľnosti a spoločne obhospodarovanych nehnuteľností a dokonca ide aj o zastupovanie vo veciach nadobúdania vlastníctva k sporným častiam spoločnej nehnuteľnosti (§ 16 ods. 2 zákona č. 97/2013 o pozemkových spoločstvách). Z uvedeného vyplýva, že kód spoločnej nehnuteľnosti spolu s určením pozemkového spoločenstva je predmetom reštitučného rozhodnutia. Z toho titulu prináleží pozemkovému spoločenstvu zastupovať vlastníkov na súde, pričom samotné pozemkové spoločenstvo je v zmysle zákona subjektom oprávneným konať napríklad v súdnych sporoch.

11. Navrhovateľ na preukázanie svojich tvrdení súdu predložil výpis z listu vlastníctva č. XXXX, katastrálneho územia Ťahanovce, obec Košice - Ťahanovce, okres Košice I (čl. 140 spisu), podnet prokurátorky Okresnej prokuratúry zo dňa 13.11.2020 (čl. 142 spisu), upovedomenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice II (čl. 143 spisu), kópiu pozemnoknižnej vložky (čl. 145 spisu).

12. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. c) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

14. Podľa ust. § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

15. Podľa ust. § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise súd zistil a v konaní ani neboli sporné, že predmetné nehnuteľnosti katastrálneho územia Ťahanovce boli zapísané Štátnym notárstvom Košice v pozemnoknižnej vložke č. 1 a v pozemnoknižnej vložke Č.. XXX. Výlučným vlastníkom všetkých týchto nehnuteľností bolo od 19.12.1951 Jednotne roľnícke družstvo v Ťahanovciach, ktoré vlastníctvo nadobudlo na základe ust. § 3 ods. 4 zákona č. 81/1949 Sb. n. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných útvarov. Predmetné nehnuteľnosti boli zapísané ako spoločný majetok. Na sporné nehnuteľnosti boli riadne a včas uplatnené reštitučné nároky zo strany navrhovateľa. O časti týchto nehnuteľností stále prebieha reštitučné konanie, resp. konanie o poskytnutí náhrady zo strany SPF za pozemky, ktoré nie je možné vydať a v súčasnosti sú v štádiu riešenia. Uvedené skutočnosti mal súd preukázané z Výzvy na vydanie rozhodnutia - PKV XXX- par. č. XXX, k.ú Ťahanovce, ktorá bola adresovaná Okresnému úradu Košice, Pozemkový a lesný úrad. V čase reštitučného konania došlo k zmene vlastníka nehnuteľnosti z Jednotne roľnícke družstvo v Ťahanovciach na Štátny majetok Košice, š.p. v likvidácii, ktorý bol právnym nástupcom subjektu Jednotne roľnícke družstvo v Ťahanovciach. Likvidátor F. I. X., ktorý zastupoval Štátny majetok Košice, š. p. v likvidácii previedol nehnuteľnosti kúpnu zmluvou zo dňa 20.03.2020 na odporcu.

17. Z evidencie občianskych združení súd zistil, že právnická osoba Miestne združenie Urbariát obce Ťahanovce ako občianske združenie zanikla dňa 04.07.1996.

18. Z detailu pozemkového spoločenstva vyplýva, že Pozemkové spoločenstvo Urbariát Ťahanovce, Ťahanovská 28, Košice, IČO: 17 083 354 vzniklo dňa 28.06.1996 ako právna forma pozemkové spoločenstvo.

19. Odporca nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe Rozhodnutia o povolení vkladu kúpnej zmluvy I. XXXX/XXXX zo dňa 20.03.2020, čo súd zistil z listu vlastníctva Č..

XXXX, katastrálneho územia Ťahanovce, obec Košice - Ťahanovce, okres Košice I, kde je uvedený vlastník: Trident Trading Company, s.r.o., Gogoľova 2924/12A, Košice, PSČ 040 01, SR, IČO: 36673048. Na liste vlastníctva je vyznačená plomba na základ W.-X/XXXX (Protestu prokurátora proti rozhodnutiu správy katastra).

20. Z upovedomenia prokurátorky Okresnej prokuratúry zo dňa 13.11.2020 sp. zn. K.-X súd zistil, že prokurátorka dňa 18.09.2020 podala Okresnému úradu Košice, katastrálnemu odboru protest prokurátora proti rozhodnutiu o povolení vkladu vlastníckeho práva sp. zn. I.-XXXX/XXXX zo dňa 20.03.2020.

21. Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 229/1991 Z. z. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších zmien a dodatkov, oprávnenou osobou je štátny občan Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území a ktorého pôda, budovy a stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo na iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1.

22. Podľa ust. § 4 ods. 2 citovaného zákona, ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami, pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby v tomto poradí: a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený pri dedičskom konaní, ktorý nadobudol celé dedičstvo, b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol vlastníctvo, ale iba v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti nehnuteľnosti, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený iba k tejto časti nehnuteľnosti, c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti, d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1, e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými jeho deti.

23. Podľa ust. § 6 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona, oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku odňatia bez náhrady postupom podľa zákona SNR č. 81/1949 Zb. SNR o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov.

24. Podľa ust. § 9 ods. 1 a 2 citovaného zákona, nárok uplatní oprávnená osoba na okresnom úrade a zároveň vyzve povinnú osobu na vydanie nehnuteľnosti. Povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od podania výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnosti. Dohoda podlieha schváleniu okresným úradom formou rozhodnutia vydaného v správnom konaní..

25. Ust. § 324 ods. 1 a § 325 ods. 1 CSP umožňuje pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení nariadiť neodkladné opatrenie, ak treba bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Subjekt domáhajúci sa vydania neodkladného opatrenia musí osvedčiť dôvody na jeho vydanie, t. j. potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán alebo obavu o ohrozenie exekúcie, dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

26. Neodkladné opatrenie je dôvodné nariadiť, ak je danosť práva osvedčená a ak je osvedčené ohrozenie tohto práva, čo značí, že existuje naliehavá potreba dočasnej úpravy právnych pomerov v závislosti od konkrétnych okolností. Rozhodné skutočnosti nemusia byť preukázané, postačuje ak sa javia aspoň pravdepodobné. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia musí súd zároveň prihliadať aj na to, aby zásah do práv a oprávnených záujmov subjektu, ktorému sa ukladá daná povinnosť, nebol neprimeraný aj s ohľadom na možný vznik ujmy. Ujma odporcu nesmie byť zrejme neprimeraná výhode, ktorá sa poskytuje nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľovi.

27. Podľa zrušujúceho rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sa súd prioritne musel zaoberať otázkou aktívnej legitímácie navrhovateľa. Podľa názoru súdu, na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto prípade nie sú splnené zákonom stanovené podmienky. Súd sa stotožňuje s argumentmi a závermi,

ktoré vo svojom vyjadrení uviedol odporca, a to predovšetkým s tým, že navrhovateľ ako pozemkové spoločenstvo nie je nositeľom práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana, preto ani nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhovateľ svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia viaže na prebiehajúce reštitučné konanie, ktoré začalo na základe žiadosti navrhovateľa zo dňa 21.10.1991 na Okresnom úrade Košice, Pozemkový a lesný odbor, Zádielská 1, 040 78 Košice, sp. zn. Q.-H.-K.-XXXX/XXXXXX-XX-E., ktoré do dnešného dňa nie je právoplatne skončené. Právnická osoba Miestne združenie Urbariát obce Ťahanovce, ktorá uplatnila reštitučný nárok v roku 1991 a 6x v roku 1992 ako občianske združenie zaniklo dňa 04.07.1996. Navrhovateľ, Pozemkové spoločenstvo Urbariát Ťahanovce, Ťahanovská 28, Košice, IČO: 17 083 354 a súčasný žiadateľ v reštitučnom konaní vznikol dňa 28.06.1996 ako právna forma pozemkové spoločenstvo. K právnemu nástupníctvu môže dôjsť len zo zákona, čo by v danom prípade znamenalo zmenu právnej formy z občianskeho združenia na právnu formu pozemkové spoločenstvo. Súd má za to, že navrhovateľ nepreukázal, že je právnym nástupcom Urbanistov a železiarov Ťahanovce.

28. V zmysle ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky pozemkové spoločenstvo ako také nemôže v predmetnom spore vystupovať ako navrhovateľ, pretože nie je aktívne legitimovaný. Nárok si môžu uplatňovať len jednotliví konkrétni členovia pozemkového spoločenstva, teda nie Pozemkové spoločenstvo, Urbariát Ťahanovce. V predmetnom konaní si tento nárok uplatňuje právnická osoba a nie priamo fyzické osoby ako jej členovia, resp. splnomocnenci konajúci v mene splnomocniteľov.

29. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva navrhovateľovi procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania (porovn. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 205/2009 z 29. júna 2010).

30. Účelom pozemkového spoločenstva je v súlade so zákonom o pozemkových spoločenstvách (zákon č. 97/2013 Z.z., s účinnosťou do 30.04.2013 zákon č. 181/1995 Z.z.) racionálne hospodáriť na spoločnej nehnuteľnosti a obstarávať spoločné veci vyplývajúce zo spoluvlastníctva k nej. Pozemkové spoločenstvo nie je vlastníkom spoločnej nehnuteľnosti. Spoločná nehnuteľnosť stále zostáva v spoluvlastníctve členov podľa podielov.

31. Skutočnosť, či predmetný pozemok patrí do spoločnej nehnuteľnosti, je sporom navonok medzi všetkými členmi spoločenstva a druhou stranou v spore (právna veta z judikátu NS SR 3SžoKS/34/2006).

32. Zo zákona č. 181/1995 Z.z. a ani zo zák. č. 97/2013 Z.z. nevyplýva ani to, že by sám odporca mohol disponovať vlastníckym právom k majetku v jeho správe, resp. že by sa sám mohol domáhať jeho priznania v prospech jednotlivých členov spoločenstva, pretože by to bolo v rozpore so samotným cieľom existencie a fungovania „pozemkových spoločenstiev“, ktoré sú zakladané na báze spolčovania sa majetku jednotlivcov na účely jeho spoločného obhospodarovania, s cieľom zachovať jeho strategickú hospodársku integritu (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4Co/746/2015 zo dňa 29.09.2016).

33. Možnosť domáhať sa ochrany práv spoluvlastníkov súvisiacich s určením, navrátením vlastníckeho práva k spoločnej nehnuteľnosti, resp. jej časti samotným pozemkovým spoločenstvom z právneho poriadku nevyplýva.

34. Pre prípad vyhovenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, musí ísť o preukázanie takého stavu faktických vzťahov medzi stranami sporu, ktorý vyžaduje rýchlu úpravu pomerov medzi nimi súdom, t. j. naliehavosť situácie a tiež aj osvedčenie danosti nároku a jeho ohrozenia, ktorého ohrozenie musí byť podložené konkrétnymi skutočnosťami. Keďže navrhovateľ neosvedčil skutočnosti, z ktorých by vyplývala existencia práva, ktorému sa má poskytnúť ochrana, s prihliadnutím tiež na nedostatok vecnej aktívnej legitímácie navrhovateľa, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

35. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. O nároku na náhradu trov súd rozhodol podľa zásady úspechu v konaní v zmysle ust. § 255 ods.1 CSP. Odporca mal v konaní plný úspech, preto mu súd priznal náhradu trov konania proti navrhovateľovi v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo uznesenie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP).